

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๖๗๖/๒๕๕๙

คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๘/๒๕๕๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๙ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

ระหว่าง { นายวีรพล ดวงสูงเนิน ผู้ฟ้องคดี
 ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑
 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่ ๒
 นายกรัฐมนตรี ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
(อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๘๙๕/๒๕๕๖
หมายเลขแดงที่ ๑๒๑๖/๒๕๕๙ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่ง
เป็นรองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ฝ่ายวิชาการ ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลศูนย์สารสนเทศ
การประชาสัมพันธ์ ซึ่งในปีเดียวกันนั้น กรมประชาสัมพันธ์ได้ประกวดราคาเช่าคอมพิวเตอร์
พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบ จำนวน ๒๒๙ เครื่อง มีผู้ยื่นซองประกวดราคา ๔ ราย คณะกรรมการ
พิจารณาผลการประกวดราคาเช่าคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ส่วนควบมีมติให้เช่าคอมพิวเตอร์
จากบริษัท กรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด ต่อมาบริษัท สุปรีม ดิสทริบิวชั่น

/(ไทยแลนด์) จำกัด...

(ไทยแลนด์) จำกัด ซึ่งเป็นผู้ยื่นซองประกวดราคา รายหนึ่งได้ร้องเรียนต่ออธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ว่าการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาไม่สุจริต มีการช่วยเหลือผู้เสนอราคาที่ผิดเงื่อนไขการประกวดราคาเช่าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ ส่วนควบให้ชนะการประกวดราคา ปลอมและใช้เอกสารปลอม อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ จึงมีคำสั่งให้ชะลอเรื่องที่ได้อนุมัติให้เช่าเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบ จากบริษัท กรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด ไว้ก่อน และมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีและคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาตรวจสอบเรื่องที่มีการร้องเรียนดังกล่าวและรายงานผลให้ทราบ คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาจึงได้ร่วมกันพิจารณาแล้วเห็นควรให้ยกเลิกการประกวดราคาครั้งนี้และจัดให้มีการประกวดราคาใหม่ ซึ่งคณะกรรมการทุกคนได้ลงลายมือชื่อเห็นชอบในบันทึกแล้วเสนอตามสายงานจนถึงกองคลัง ซึ่งผู้อำนวยการกองคลังพิจารณาได้ลงลายมือชื่อเห็นชอบในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๒ และนำเสนออธิบดีผ่านรองอธิบดี (ผู้ฟ้องคดี) โดยผู้ฟ้องคดีลงลายมือชื่อเห็นชอบในบันทึกดังกล่าวในวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๒ แต่ก่อนที่จะมีการเสนอบันทึกดังกล่าวต่ออธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ปรากฏว่านายชูศักดิ์ รองสวัสดิ์ ในฐานะประธานกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในหน้าที่ ๒ และหน้าที่ ๓ ขึ้นใหม่ จากเดิมที่เสนอให้ยกเลิกการประกวดราคา เป็นขออนุมัติให้เช่าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์และส่วนควบจากบริษัท กรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด โดยกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอีก ๔ คน ไม่ได้ตรวจดูข้อความที่แก้ไขใหม่ และผู้ฟ้องคดีได้ใช้น้ำยาลบคำผิดสีขาวลบลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดีที่เคยเห็นชอบไว้แต่เดิมออก แล้วบันทึกต่อทำคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาว่าการอนุมัติควรเป็นไปตามเดิม (คือเช่าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์และส่วนควบจากบริษัท กรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด) จากนั้นได้เสนอไปยังอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เชื่อว่าได้มีการพิจารณาตามขั้นตอนมาแล้วจึงลงนามอนุมัติให้เช่าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์และส่วนควบในวงเงินงบประมาณ ๑๒,๘๘๕,๐๐๐ บาท เมื่อมีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ป. และเรื่องดังกล่าวได้โอนมาอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๘ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วลงมติว่าพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีข้างต้น เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงและเป็น

/ความผิดตาม...

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาตามหนังสือของสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ด่วน ที่ ปช. ๐๐๐๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรี จึงได้นำเรื่องที่ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งมีผู้ฟ้องคดีว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงพิจารณา ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ แล้วมีมติลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติ ของ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรี ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๗๓/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๔ อุทธรณ์คำสั่งต่อ ก.พ. ซึ่ง ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่าพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นเพียงการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความเอาใจใส่ รมัตถะวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงเห็นควรงดโทษโดยให้ทำทัณฑ์บนผู้ฟ้องคดีไว้เป็นหนังสือ และได้รายงานไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายปองพล อดิเรกสาร) สั่งและปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วเห็นชอบตามมติของ ก.พ. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ลับ ที่ ๒๔๓/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๕ ยกเลิกคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ในขณะที่เดียวกันคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งผู้ตรวจราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี (ผู้ตรวจราชการ ๑๐) สังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีตั้งแต่วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๕ เป็นต้นไป ในช่วงระหว่างที่นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีรักษาการในตำแหน่งผู้ตรวจราชการ สำนักนายกรัฐมนตรีตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๕๐/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๕ ต่อมาสำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือ ลับ ที่ นร ๑๐๑๐.๑/ล ๗/๐๕ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบว่าศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ว่าเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ซึ่งเป็นอันยุติ องค์การที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ไม่อาจ พิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดทางวินัยตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ วินิจฉัยและเป็นยุติแล้ว ให้เป็นประการอื่นได้อีก และ ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าแม้ผู้ฟ้องคดีจะกระทำความผิดวินัย ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง แต่ก็ไม่เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงประกอบกับผู้ฟ้องคดีไม่เคยกระทำผิดวินัยมาก่อน

จึงมีเหตุ...

จึงมีเหตุอันควรลดหย่อนโทษแก่ผู้ฟ้องคดีจากโทษไล่ออกจากราชการเป็นปลดออกจากราชการ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วมีคำสั่งตามมติ ก.พ. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ลับ ที่ ๒๔๓/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๕ กับเพิกถอนคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๒๗/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕ และลดโทษผู้ฟ้องคดีจากโทษไล่ออกจากราชการเป็นปลดออกจากราชการตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ลับ ที่ ๒๐๐/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๖ ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๖ ปรากฏตามหนังสือ สำนักนายกรัฐมนตรี ลับ ที่ นร ๐๑๐๒/๕๑๓๖ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๖ ซึ่งผู้ฟ้องคดี อ้างว่าไม่ได้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็น ผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่วินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๒. ให้สำนักนายกรัฐมนตรีเพิกถอนคำสั่งทั้งปวงรวมทั้งคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ลับ ที่ ๒๐๐/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๖

๓. ให้สำนักนายกรัฐมนตรีสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการ

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีในส่วนที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไว้พิจารณา เนื่องจากเห็นว่ารายงานเอกสารและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่แจ้งไปยัง ผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดียังไม่ได้มีผลกระทบต่อสิทธิหรือสถานภาพของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่มีสิทธิฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อศาล ได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การทำนองเดียวกันว่า มูลกรณีเกิดขึ้น เนื่องจากมีผู้ร้องเรียนกล่าวหา นายวิจิตร วุฒิอำพล เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ กับพวก ว่าการประกวดราคาเช่าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบ จำนวน ๒๒๙ เครื่อง ของปีงบประมาณ ๒๕๔๒ มีการทุจริต โดยช่วยเหลือผู้เสนอราคาผิดเงื่อนไขให้ชนะการประกวดราคา ปลอมเอกสารของทางราชการ และปกปิดการกระทำผิด ละเว้นไม่ดำเนินการทางวินัย

/ผู้กระทำความผิด...

ผู้กระทำความผิดไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้พิจารณา ส่วนงานการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว มีมติว่า ๑. การกระทำของนายชูศักดิ์ รongสวัสดิ์ ประธาน กรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาเช่าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบ และผู้ฟ้องคดี ซึ่งได้ร่วมกันแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในบันทึกของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ตามบันทึกศูนย์สารสนเทศการประชาสัมพันธ์ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๖/ศสช./๓๘๘ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ซึ่งผ่านการตรวจรับรองจากหัวหน้าฝ่ายพัสดุและผู้อำนวยการกองคลังมาแล้ว โดยเปลี่ยนข้อความในหน้าที่ ๒ และหน้าที่ ๓ จากเดิมที่เสนอให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ยกเลิก การประกวดราคา เป็นขออนุมัติให้เช่าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบจากบริษัท กรุงเทพมหานคร โอเอ คอมส์ จำกัด และใช้ลายมือชื่อของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ในหน้าที่ ๔ มาประกอบในบันทึกที่แก้ไขดังกล่าวโดยคณะกรรมการดังกล่าวไม่ได้ยินยอมด้วย และผู้ฟ้องคดีได้บันทึกลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๒ เสนออธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ โดยเห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาที่ได้ทำการแก้ไข เปลี่ยนแปลงแล้ว ทั้งที่ได้เคยลงลายมือชื่อผ่านเรื่องเสนออธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ตามบันทึกของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาก่อนการแก้ไขไปแล้วเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๒ อันเป็นการช่วยเหลือบริษัท กรุงเทพมหานคร โอเอ คอมส์ จำกัด ที่เสนอราคาผิดเงื่อนไข การประกวดราคาตามข้อกำหนดของกรมประชาสัมพันธ์ โดยมีได้ส่งเรื่องให้หัวหน้าฝ่ายพัสดุ ตรวจพิจารณาอีก เป็นเหตุให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ในขณะนั้น หลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง ของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา และผ่านการรับรองจากหัวหน้าฝ่ายพัสดุ และผู้อำนวยการกองคลังแล้ว จึงได้อนุมัติให้เช่าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบจาก บริษัท กรุงเทพมหานคร โอเอ คอมส์ จำกัด นายชูศักดิ์ รongสวัสดิ์ และผู้ฟ้องคดี จึงมีความผิดทางวินัย ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานประพฤตินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และ มาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และ มีความผิดทางอาญา ตามมาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๖๑ และมาตรา ๑๖๒ (๑) (๔) ประกอบมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ๒. การกระทำของนายวิจิตร วุฒิอำพล เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ และกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอีก ๔ คน ไม่มีมูลความผิด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีหนังสือ ลับ ด่วน

ที่ ปช. ๐๐๐๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ แจ้งมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กับผู้ฟ้องคดีและนายชูศักดิ์ รongสวัสดิ์ ในฐานะความผิดดังกล่าว ตามนัยมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้เสนอเรื่องดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดีและนายชูศักดิ์ รongสวัสดิ์ ตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณา ตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่ง อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรี คราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรี ต้องพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีและนายชูศักดิ์ รongสวัสดิ์ ตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติ โดยถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และไม่อาจพิจารณาแก้ไขเปลี่ยนแปลงฐานความผิดเป็นอย่างอื่นได้ตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรี จึงมีมติให้ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีและนายชูศักดิ์ รongสวัสดิ์ ออกจากราชการ รวมทั้งมีข้อสังเกตว่าข้อเท็จจริงตามสำนวนการไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ปรากฏชัดว่านายชูศักดิ์ รongสวัสดิ์ บริษัท กรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด และผู้ฟ้องคดี ได้รับประโยชน์ และทางราชการยังไม่ได้ได้รับความเสียหายจากการดำเนินการในเรื่องนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีคำสั่ง ลับ ที่ ๑๗๓/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ ตามมติ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรี จากนั้นสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ลับ ที่ นร ๑๓๐๒/๑๔๑ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ แจ้งคำสั่งลงโทษให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ ในขณะที่เดียวกันสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๒๐๗/๑๐๒๐๑ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งว่าได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ ก.พ. ซึ่ง ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ฟ้องคดีถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ ตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติตามนัยมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ ก.พ. จึงมีปัญหาคือกฎหมายว่า ก.พ. จะพิจารณาอุทธรณ์ในกรณีเช่นนี้ได้เฉพาะแต่ในระดับโทษตามฐานความผิดที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษไปตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หรือสามารถพิจารณาอุทธรณ์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ซึ่งรวมถึงการรับฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้อีกด้วย ก.พ. จึงได้หารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) พิจารณาเห็นว่ามาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติรองรับไว้แล้วว่าให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกลงโทษตามมาตรา ๙๓ มีสิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลได้ โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มิได้จำกัดอำนาจหรือดุลพินิจขององค์กรซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอุทธรณ์แต่ประการใด องค์กรผู้ซึ่งมีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์จึงยังคงมีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับได้ตามอำนาจหน้าที่ของตนในทุกกรณี ดังนั้น ก.พ. ย่อมมีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. ซึ่งรวมถึงการรับฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้อีกด้วย ก.พ. จึงพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์กรณีนี้เหมือนเช่นกรณีอื่นๆ ตามปกติ ต่อมา ก.พ. ได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีมิได้มีเจตนาทุจริต พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นเพียงการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ควรได้รับโทษภาคทัณฑ์ แต่เนื่องจากเป็นการกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษเพราะผู้ฟ้องคดีไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน จึงเห็นควรงดโทษโดยทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ ก.พ. จึงลงมติให้รายงานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามมาตรา ๑๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อพิจารณาสั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยกเลิกคำสั่งลงโทษใส่ผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการแล้วให้ทำทัณฑ์บนผู้ฟ้องคดีเป็นหนังสือและสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการต่อไป ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายปองพล อดิเรกสาร) สั่งและปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

/ขณะนั้น...

ขณะนั้น ได้พิจารณามีคำสั่งให้ดำเนินการตามมติ ก.พ. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ดำเนินการตามมติ ก.พ. และคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยมีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ลับ ที่ ๒๔๓/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๕ ให้ยกเลิกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ลับ ที่ ๑๗๓/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ ที่สั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ และให้ทำทัณฑ์บนผู้ฟ้องคดีเป็นหนังสือ รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบให้ผู้ฟ้องคดี กลับเข้ารับราชการโดยแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ผู้ตรวจราชการ ๑๐) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๗/๑๓๗๓๙ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ ว่าได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ผู้ตรวจราชการ ๑๐) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๕ จากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งที่ ๓๒๙/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕ ให้ผู้ฟ้องคดี ได้รับเงินเดือนในตำแหน่งที่ได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ต่อมาสำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือ ลับ ที่ นร ๑๐๑๐.๑/ล ๗๐๕ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าเนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ว่าเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริต ต่อหน้าที่ องค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ไม่อาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดทางวินัย ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ วินิจฉัยและยุติแล้วให้เป็นประการอื่นได้อีก ซึ่ง ก.พ. พิจารณาแล้ว เห็นว่าเพื่อให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ก.พ. จึงต้องเพิกถอนมติของ ก.พ. ที่เคยพิจารณาไว้ และมีมติรายงานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อพิจารณาสั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพิกถอนคำสั่งที่ ๒๔๓/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๕ ที่สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการกับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กับเพิกถอนคำสั่งที่ ๓๒๙/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินเดือนในตำแหน่งที่ได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ส่วนเรื่องการอุทธรณ์ คำสั่งลงโทษของผู้ฟ้องคดีนั้น เห็นว่า ก.พ. มีอำนาจพิจารณาเฉพาะดุลพินิจในการสั่งลงโทษ ของผู้บังคับบัญชาตามนัยมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่วนพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีนั้น ก.พ. เห็นว่าแม้การกระทำของผู้ฟ้องคดีจะเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและ ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง แต่ก็ไม่ใช่เหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงประกอบกับ

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีไม่เคยกระทำผิดวินัยมาก่อน และเคยทำคุณงามความดีและประโยชน์ให้แก่ทางราชการมาโดยตลอด เป็นเหตุอันควรลดหย่อนโทษให้แก่ผู้ฟ้องคดี ก.พ. จึงลงมติให้รายงานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อพิจารณาสั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการสั่งลดโทษผู้ฟ้องคดีจากโทษไล่ออกจากราชการเป็นปลดออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นวันที่ผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษไล่ออกจากราชการเป็นต้นไป รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ดำเนินการตามมติของ ก.พ. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับที่ ๒๔๓/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๕ ที่ให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ และเพิกถอนคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๓๒๗/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีรับเงินเดือนในตำแหน่งที่ได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งลดโทษจากไล่ออกจากราชการเป็นปลดออกจากราชการโดยผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๖

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า กรณีที่ผู้ฟ้องคดีถูกฟ้องในคดีอาญาคดีหมายเลขแดงที่ ๒๖๐/๒๕๔๗ ศาลอาญาได้มีคำพิพากษาว่าผู้ฟ้องคดีมิได้มีส่วนร่วมปลอมเอกสารราชการ และมีได้ทุจริตต่อหน้าที่ในเรื่องเกี่ยวกับการประมวลเช่าคอมพิวเตอร์ ส่วนกรณีผู้ฟ้องคดีถูกศาลชั้นต้นสั่งลงโทษจำคุก ๑ ปี แต่ผู้ฟ้องคดีก็ไม่ได้ถูกจำคุกจริงๆ เพราะศาลได้พิพากษาให้รอการลงโทษจำคุกไว้มีกำหนด ๒ ปี จึงถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีความเห็นว่าผู้ฟ้องคดีมีความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๙๘ วรรคสอง ตามพระบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และความผิดทางอาญาอีกส่วนหนึ่ง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยเมื่อมีการนำความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มาใช้ในการวินิจฉัยสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นเพียงการทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ เท่านั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

/ตามมาตรา ๘๒...

ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และได้รับโทษจำคุกอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
ตามมาตรา ๘๘ วรรคสอง ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่มีอำนาจที่จะพิจารณากำหนดโทษผู้ฟ้องคดี
การที่ผู้ฟ้องคดีถูกลงโทษทางวินัยจึงทำให้คำสั่งลงโทษไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การเพิ่มเติมว่า การพิจารณาโทษทางวินัยเป็นกระบวนการ
ที่มีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะแยกต่างหากจากกระบวนการพิจารณาโทษทางอาญา และ
ไม่มีกฎหมายกำหนดให้ศาลอาญาต้องพิจารณาพิพากษาตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
ได้มีมติ โดยถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นสำนวน
การสอบสวนทางอาญาอย่างเช่นที่กำหนดไว้ใน การพิจารณาโทษทางวินัย ทั้งไม่มีกฎหมาย
กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามการพิพากษาของศาลอาญา
ประกอบกับคำพิพากษาศาลอาญา คดีหมายเลขแดงที่ ๒๖๐/๒๕๔๗ ปรากฏว่าศาลอาญา
ได้มีคำพิพากษายกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดี ดังนั้น การที่
ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างคำพิพากษาของศาลอาญามาเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่มีอำนาจ
ที่จะพิจารณากำหนดโทษผู้ฟ้องคดีจึงไม่ถูกต้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีหนังสือแจ้งว่าไม่ประสงค์ที่จะทำคำให้การเพิ่มเติม

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ศาลรัฐธรรมนูญจะได้
มีคำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ว่าเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ไต่สวนและ
วินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ จึงเป็นอันยุติ ดังนั้น องค์การ
ที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์จึงไม่อาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดทางวินัยตามที่
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ วินิจฉัยและเป็นที่ยุติแล้วให้เป็นประการอื่นได้อีกก็ตาม คำวินิจฉัยดังกล่าว
ย่อมมีผลผูกพันเฉพาะ ก.พ. แต่คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าวไม่มีผลผูกพันศาล
หรือตุลาการศาลปกครอง ซึ่งย่อมมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไป
ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ตามมาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๔๐ ดังนั้น หากมีกรณีที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียหายจากคำสั่ง
ลงโทษทางวินัยที่สืบเนื่องมาจากการชี้มูลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มายื่นฟ้องคดีต่อศาลขอให้
เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ศาลย่อมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาได้ตามรูปคดี ซึ่งหากศาลเห็นว่า
คำสั่งลงโทษทางวินัยดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลก็ย่อมมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งนั้นได้
เมื่อผู้ฟ้องคดีเข้ามามีหน้าที่เกี่ยวข้องกับกรณีนี้โดยตรงก็โดยคำสั่งของอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

/ที่ได้มอบหมาย...

ที่ได้มอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีและคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาด้วยกันพิจารณา และรายงานผลให้ทราบ กรณีที่บริษัท สุปรีม ดิสทริบิวชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ร้องเรียนว่า การประกวดราคาเช่าคอมพิวเตอรืพร้อมอุปกรณ์ส่วนควบในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ของกรมประชาสัมพันธ์ ไม่สุจริตและในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้ฟ้องคดีจะเห็นได้ว่าหลังจากที่คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้พิจารณาหนังสือร้องเรียนดังกล่าวแล้วได้มีมติให้ยกเลิก การประกวดราคาครั้งนี้ และเห็นควรจัดให้มีการประกวดราคาใหม่ ปรากฏตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๙๐๖/คสธ. /๓๙๙ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ (ที่ถูกต้อง วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๒) จากนั้นได้เสนอไปยังกองคลังโดยผู้อำนวยการกองคลัง ได้ลงนามผ่านเรื่อง เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๒ และผู้ฟ้องคดีได้ลงนามเห็นชอบเพื่อเสนออธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๒ แต่ก่อนที่นำบันทึกดังกล่าวเสนออธิบดี ผู้ฟ้องคดีได้พบข้อผิดพลาด ในบันทึกคือ วัน เดือน ปี ไม่ถูกต้อง กับข้อเท็จจริงและมติที่คณะกรรมการพิจารณาผล การประกวดราคาเสนอขัดแย้งกับมติเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงแจ้งให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา มาประชุมร่วมกัน ณ ห้องทำงานของผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๒ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ ขอให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาทบทวนข้อเสนอก่อนที่จะให้ยกเลิก การประกวดราคาเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีมีทางเลือกที่จะเสนออธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ได้มากขึ้น เช่น อาจเสนอให้เป็นไปตามเดิมที่คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาเคยเสนอไว้ ๒ ครั้ง คือ เห็นควรให้เช่าเครื่องคอมพิวเตอรืพร้อมอุปกรณ์ส่วนควบจากบริษัท กรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด ได้ ปรากฏว่ากรรมการส่วนใหญ่ไม่กล้าคัดค้าน คงมีแต่นางสาวกนกพร ณ พิกุล ที่ไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขข้อความในบันทึกใหม่และพูดว่า ใครจะทำอะไรก็ตาม แต่จะไม่ลงนาม ผู้ฟ้องคดีจึงคืนบันทึกดังกล่าวให้นายชูศักดิ์ รวงสวัสดิ์ ไป นายชูศักดิ์ รวงสวัสดิ์ จึงได้แจ้งให้นางสาวอรุณญา เกตุแก้ว พิมพ์โดยใช้คอมพิวเตอรื เพื่อให้แก้ไขข้อความ ในหน้าที่ ๒ และหน้าที่ ๓ จากข้อความเดิมที่เคยเสนอให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ยกเลิก การประกวดราคา เป็นขออนุมัติให้เช่าคอมพิวเตอรืพร้อมอุปกรณ์ส่วนควบจากบริษัท กรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด เมื่อพิมพ์ข้อความแล้วเสร็จได้นำเอกสารหน้าที่ ๔ ที่มีลายมือชื่อ ของกรรมการทั้ง ๕ คน มาประกอบบันทึกที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อความใหม่ โดยไม่ได้ให้กรรมการอื่น ตรวจสอบและรับรอง เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จได้เสนอไปยังผู้ฟ้องคดีโดยไม่ได้เสนอผ่านกองคลัง ผู้ฟ้องคดีพิจารณาแล้วได้แก้ความเห็นเดิมของผู้ฟ้องคดีที่เคยเห็นชอบให้ยกเลิกการประกวดราคา

/เป็นให้อนุมัติ...

เป็นให้อนุมัติตามเดิมแล้วเสนอไปยังอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้รายงานถึงการแก้ไขความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ทราบ เป็นเหตุให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์หลงเชื่อจึงได้มีการอนุมัติตามข้อเสนอของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาและผู้ฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีได้ลงนามในบันทึกดังกล่าว ซึ่งได้แก้ไขข้อความเกี่ยวกับความเห็นอันเป็นสาระสำคัญทั้งที่ในที่ประชุม เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ นั้น นางสาวกนกพร ณ พิกุล ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ได้แสดงความไม่เห็นด้วยอย่างชัดแจ้งกับการแก้ไขข้อความในบันทึกดังกล่าว เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีในฐานะรองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการมาเป็นระยะเวลายาวนาน ย่อมต้องรู้ถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเป็นอย่างดีว่าการแก้ไขความเห็น ซึ่งเป็นสาระสำคัญในบันทึกเพื่อนำเสนอผู้บังคับบัญชาต่อไปนั้น ควรจะต้องมีการจัดทำบันทึกใหม่ และให้ผู้ที่รับผิดชอบได้ตรวจสอบเพื่อลงนามนำเสนอต่อไป โดยเฉพาะเรื่องที่มีความสำคัญ ดังเช่นบันทึกสรุปผลการประกวดราคาของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ที่คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้มีมติและเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาแล้ว หากจะมีการเปลี่ยนแปลงมติใหม่ตามที่ผู้ฟ้องคดีได้เสนอแนะซึ่งเป็นการกลับมติเดิม ก็สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเรื่องคืนกลับไปให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา พิจารณาทบทวนเพื่อจัดทำบันทึกสรุปผลการประกวดราคาใหม่ หรืออย่างน้อยจะต้องให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้มีโอกาสตรวจสอบมติหรือความเห็นที่มีการแก้ไขใหม่ก่อน แล้วนำเสนอผ่านกองคลังเพื่อตรวจสอบตามขั้นตอนจึงจะถูกต้องตามหลักปฏิบัติราชการ แต่ปรากฏว่าบันทึกที่แก้ไขเฉพาะหน้าที่ ๒ และหน้าที่ ๓ นี้ นอกจากจะแก้ไขโดยเปลี่ยนแปลงความเห็นไปในทางตรงกันข้ามกับความเห็นเดิม รวมทั้งใช้ลายมือชื่อเดิมของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาโดยไม่ได้รับความเห็นชอบด้วยแล้วยังปรากฏว่าไม่ได้ผ่านกองคลังซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบหรือให้ความเห็นในเรื่องการพัสดุตามรายงานปกติอีกครั้งก่อนด้วย ซึ่งดูเสมือนว่าความเห็นดังกล่าวเป็นความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาและกองคลังมาตั้งแต่ต้นเพื่อมิให้มีการหักท้วงจากกองคลัง การกระทำของผู้ฟ้องคดีนอกจากจะเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการแล้ว ยังเป็นการดำเนินการที่ส่อไปในทางทุจริต พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงน่าเชื่อว่ามีส่วนรวมในการแก้ไขบันทึกสรุปผลการประกวดราคาเพื่อจะช่วยเหลือบริษัท

กรุงเทพฯ โอเอ คอมส์ จำกัด ให้ได้งานนี้ การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกได้ เมื่อผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ คำสั่งดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างไรก็ตามเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว มีความเห็นให้ลดโทษผู้ฟ้องคดีจากไล่ออกจากราชการเป็นปลดออกจากราชการ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ศาลอาญาได้มีคำพิพากษาว่าผู้ฟ้องคดีมิได้มีส่วนร่วมในการปลอมเอกสารราชการและมิได้ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ รวมทั้งการที่ศาลอาญาได้มีคำพิพากษาให้รอลงโทษจำคุกผู้ฟ้องคดีไว้มีกำหนด ๒ ปี จึงยอมถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่มีอำนาจพิจารณากำหนดโทษผู้ฟ้องคดีและคำสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น เห็นว่า การพิจารณาคดีอาญาและการพิจารณาทางวินัยมีวัตถุประสงค์และหลักเกณฑ์แตกต่างกัน โดยการพิจารณาคดีอาญาจะต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งมีเจตนารมณ์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมและเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมารับโทษทางอาญา ส่วนการดำเนินการทางวินัยจะต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการแต่ละประเภท ซึ่งในส่วนของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีเจตนารมณ์ในการควบคุมให้ข้าราชการประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยและเป็นผู้มีมารยาทอันดีงามตามแบบธรรมเนียมของข้าราชการที่ดี ดังนั้น เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกดำเนินคดีอาญาและถูกดำเนินการทางวินัยแล้ว กรณีจึงต้องแยกพิจารณากันไปตามตัวบทกฎหมายในแต่ละเรื่อง โดยการพิจารณาคดีอาญาจะถือหลักในการรับฟังพยานหลักฐานว่า เมื่อมีเหตุสงสัยว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลย แต่การพิจารณาทางวินัยนั้นหากมีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานสนับสนุนเพียงพอให้เชื่อว่าข้าราชการผู้ใดกระทำความผิดวินัยแล้ว ก็ย่อมสามารถลงโทษทางวินัยได้ตามกฎหมาย ดังนั้น แม้ผู้ฟ้องคดีจะมีได้ถูกลงโทษทางอาญาก็ตาม แต่ในทางวินัย

/เมื่อปรากฏ...

เมื่อปรากฏพยานหลักฐานที่เชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริตและประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงแล้ว ผู้ฟ้องคดีย่อมถูกลงโทษทางวินัยได้ นอกจากนี้ ในคดีอาญาก็ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ศาลได้พิพากษาว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดอาญาฐานใช้เอกสารราชการปลอมตามมาตรา ๒๖๘ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๖๕ และฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เพียงแต่โทษจำคุกให้รอไว้มีกำหนด ๒ ปี เท่านั้น ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีจึงฟังไม่ขึ้น ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วยกับคำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นที่มุ่งเน้นใช้ข้อเท็จจริงจากสำนวนสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นหลัก ซึ่งการสอบสวนดังกล่าวนั้นเป็นการกล่าวโทษกับผู้ฟ้องคดีโดยมิได้ให้ออกาสผู้ฟ้องคดีนำพยานหลักฐานมานำสืบแก้ข้อกล่าวหา แต่ในคดีนี้นอกจากจะมีการสอบสวนข้อเท็จจริงโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แล้ว ก.พ. ยังได้แต่งตั้งคณะกรรมการทำการสอบสวนคดีนี้โดยละเอียดด้วยเช่นกัน ซึ่งข้อวินิจฉัยของ ก.พ. ประกอบด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ได้สืบสวนถ้อยแถลง ไกล่ชิดกับความเป็นจริงมากที่สุดและได้มีการโต้แย้งจนข้อเท็จจริงปรากฏชัดเจนกว่าคำสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งมุ่งจะสอบสวนหามูลความผิดเบื้องต้นเท่านั้น ขอให้ศาลปกครองสูงสุดได้โปรดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แก้อุทธรณ์ว่า การพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีนั้น ได้มีการพิจารณามาโดยลำดับหลายขั้นตอน ตามหลักเกณฑ์แห่งระเบียบและกฎหมายมาโดยตลอด ดังปรากฏรายละเอียดตามคำให้การและคำให้การเพิ่มเติมของผู้ถูกฟ้องคดี ประกอบคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ดังนั้น คำสั่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีในคดีนี้จึงชอบแล้ว และอย่างไรก็ตาม ศาลอาญาก็ได้พิพากษาลงโทษผู้ฟ้องคดีตามความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้ว รายละเอียดปรากฏตามคดีหมายเลขดำที่ ๓๗๔๐/๒๕๔๕ หมายเลขแดงที่ ๒๖๐/๒๕๔๗ ระหว่างพนักงานอัยการ โจทก์ และผู้ฟ้องคดี จำเลยที่ ๑ และนายชูศักดิ์ รongสวัสดิ์ จำเลยที่ ๒ ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายกคำอุทธรณ์และพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แก้อุทธรณ์ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีลับ ที่ ๒๐๐/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๖ เพิกถอนคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีลับ ที่ ๒๔๓/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๕ (คำสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษ) คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๓๒๙/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕ (คำสั่งที่ให้รับเงินเดือน) และลดโทษผู้ฟ้องคดี จากโทษไล่ออกจากราชการเป็นปลดออกจากราชการนั้น เป็นการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมติ ของ ก.พ. และคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามนัยมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๑๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบคำวินิจฉัยของ ศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่า การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวนั้น ได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้ว ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเห็นพ้องด้วย กับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่พิพากษายกฟ้องผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของ ตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ กรมประชาสัมพันธ์ดำเนินการ ประกวดราคาเช่าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบ จำนวน ๒๒๙ เครื่อง มีผู้ยื่นซอง เสนอราคาจำนวน ๔ ราย ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาคอมพิวเตอร์ พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบได้พิจารณาและรายงานสรุปความเห็นเสนอต่อนายวิจิตร วุฒิอำพล ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ในขณะนั้น ให้เช่าคอมพิวเตอร์จากบริษัท กรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด ในวงเงิน ๑๒,๘๘๕,๐๐๐ บาท โดยอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ได้ออนุมัติให้เช่าตามเสนอเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๔๕ ต่อมาบริษัท สุปรีม ดิสทริบิวชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทหนึ่งที่ยื่นประกวดราคาได้ร้องเรียนต่ออธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ว่าบริษัท กรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด เสนอเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งมีคุณสมบัติไม่ตรง ตามข้อกำหนดในประกาศประกวดราคา อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์จึงสั่งการให้ชะลอ เรื่องการเช่าคอมพิวเตอร์ดังกล่าวไว้ก่อนและให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาชี้แจง ข้อเท็จจริง โดยมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ฝ่ายวิชาการร่วมกับคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาตรวจสอบเรื่องที่มี

/การร้องเรียน...

การร้องเรียนดังกล่าวและรายงานผลให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ทราบ คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาจึงได้ดำเนินการประชุมปรึกษาและทบทวนใหม่เห็นควรให้ยกเลิกการประกวดราคาตามบันทึกรายงาน ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๒ โดยได้เสนอบันทึกดังกล่าวผ่านตามสายงานถึงกองคลังซึ่งได้พิจารณาเห็นชอบเป็นลำดับและได้นำบันทึกดังกล่าวเสนออธิบดีผ่านรองอธิบดี (ผู้ฟ้องคดี) ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ลงนามผ่านเรื่องเห็นชอบให้ยกเลิกการประกวดราคา ในวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๒ แต่มิได้มีการนำเสนอบันทึกดังกล่าวให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์พิจารณา เนื่องจากมีการเรียกประชุมคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาในห้องทำงานของผู้ฟ้องคดี และนายชูศักดิ์ รองสวัสดิ์ ซึ่งเป็นประธานกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้เปลี่ยนแปลงข้อความในบันทึกหน้าที ๒ และหน้าที ๓ จากเดิมที่เสนอให้ยกเลิกการประกวดราคาเป็นอนุมัติให้เช่าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบจากบริษัท กรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด และคงหน้าที ๑ และหน้าที ๔ ซึ่งมีลายมือชื่อของคณะกรรมการพิจารณาการประกวดราคาไว้ โดยไม่ผ่านกองคลังตามสายงานอีกครั้ง และผู้ฟ้องคดีได้ลบลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดี และวัน เดือน ปี ที่กำกับลายมือชื่อเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๒ ออกแล้วบันทึกความเห็นใหม่สรุปว่าการอนุมัติควรเป็นไปตามเดิมแล้วนำเสนออธิบดีกรมประชาสัมพันธ์พิจารณา ซึ่งอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เชื่อว่าได้มีการพิจารณาตามขั้นตอนแล้วจึงอนุมัติให้เช่าตามที่เสนอ

ต่อมาเมื่อผู้ร้องเรียนนายวิจิตร วุฒิอำพล เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ กับพวก ว่าได้กระทำการทุจริตในการประกวดราคาเช่าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบ จำนวน ๒๒๙ เครื่อง ของกรมประชาสัมพันธ์ ปีงบประมาณ ๒๕๔๒ โดยช่วยเหลือผู้เสนอราคาผิดเงื่อนไขการประกวดราคาตามข้อกำหนดของทางราชการให้ชนะการประกวดราคา ปลอมเอกสารของทางราชการ และปกปิดการกระทำความผิดละเว้นไม่ดำเนินการทางวินัยกับผู้กระทำความผิด ไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งจากการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีประเด็นพาดพิงไปถึงผู้ฟ้องคดีเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ว่าได้ร่วมกับนายชูศักดิ์ รองสวัสดิ์ ประธานกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในบันทึกของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาตามบันทึกศูนย์สารสนเทศ การประชาสัมพันธ์ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๙๐๖/ศสข./๓๘๘ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ซึ่งผ่านการตรวจรับรองจากหัวหน้า

/ฝ่ายพัสดุและ...

ฝ่ายพัสดุและผู้อำนวยการกองคลังมาแล้ว โดยเปลี่ยนข้อความในหน้าที่ ๒ และหน้าที่ ๓ จากเดิมที่เสนอให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ยกเลิกการประกวดราคา เป็นขออนุมัติให้เจ้าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบจากบริษัท กรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด และใช้ลายมือชื่อของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาในหน้าที่ ๔ มาประกอบในบันทึกที่แก้ไขดังกล่าวเป็นเหตุให้นายวิจิตร วุฒิอำพล อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ในขณะนั้น หลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่ผ่านการตรวจรับรองจากหัวหน้าฝ่ายพัสดุและผู้อำนวยการกองคลังแล้ว จึงได้อนุมัติให้เจ้าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบจากบริษัท กรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด นายชูศักดิ์ รongสวัสดิ์ และผู้ฟ้องคดีจึงมีความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานประพฤติดังกล่าวอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีความผิดทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๖๑ และมาตรา ๑๖๒ (๑) (๔) ประกอบมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๐ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กับนายชูศักดิ์ รongสวัสดิ์ และผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ปรากฏตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลับ ด่วน ที่ ปช.๐๐๐๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณา ซึ่ง อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรีในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ พิจารณาแล้วมีมติให้ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ลับ ที่ ๑๗๓/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ ให้ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ฟ้องคดีจึงได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าวต่อ ก.พ. ซึ่ง ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีดังกล่าวมีปัญหาข้อกฎหมายว่า ก.พ. จะพิจารณาอุทธรณ์ได้แต่เฉพาะระดับโทษตามฐานความผิดที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษไปตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หรือสามารถพิจารณาอุทธรณ์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ซึ่งรวมถึงการรับฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้อีกด้วยหรือไม่ อย่างไร ก.พ. จึงได้หารือปัญหานี้ไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) พิจารณาแล้วเห็นว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

/มิได้จำกัดอำนาจ...

มิได้จำกัดอำนาจหรือดุลพินิจขององค์กรซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอุทธรณ์ แต่ประการใด องค์กรผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์จึงยังคงมีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับได้ตามอำนาจหน้าที่ของตนในทุกกรณี ดังนั้น ก.พ. ย่อมมีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ซึ่งรวมถึงการรับฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้อีกด้วย ดังนั้น ก.พ. จึงได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีและมีมติว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำไปโดยมุ่งประโยชน์ของทางราชการ มิได้มีเจตนาทุจริต พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความเอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ทางราชการตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ควรได้รับโทษภาคทัณฑ์ แต่โดยที่เป็นการกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จึงเห็นควรงดโทษ โดยให้ทำทัณฑ์บนผู้ฟ้องคดีเป็นหนังสือ จากนั้น ก.พ. ได้รายงานมติดังกล่าวไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายปองพล อดิเรกสาร) สั่งและปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการตามมติของ ก.พ. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๒๔๓/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๕ ให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษใส่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ในขณะที่เดียวกันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๕๐/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๕ ให้ผู้ฟ้องคดีรักษาการในตำแหน่งผู้ตรวจราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี และต่อมาได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งที่ ๓๒๗/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕ ให้ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินเดือนในตำแหน่งที่ได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ต่อมาสำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือ ฉบับที่ นร ๑๐๑๐.๑/ล ๗๐๕ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าเนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ว่าเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ไต่สวนและวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ องค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ไม่อาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดทางวินัยตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ วินิจฉัยและยุติแล้วให้เป็นประการอื่นได้อีก ก.พ. จึงต้องเพิกถอนมติของ ก.พ. ในเรื่องอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และมีมติให้รายงานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อพิจารณาสั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/เพิกถอนคำสั่ง...

เพิกถอนคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๔๓/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๕ ที่สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษกับเพิกถอนคำสั่งที่ ๓๒๙/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินเดือนในตำแหน่งที่ได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ส่วนพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีนั้น ก.พ. เห็นว่าแม้การกระทำของผู้ฟ้องคดีจะเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง แต่ก็ไม่เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ประกอบกับผู้ฟ้องคดีไม่เคยกระทำผิดวินัยมาก่อน และเคยทำคุณงามความดีและประโยชน์ให้แก่ทางราชการมาโดยตลอด เป็นเหตุอันควรลดหย่อนโทษให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงมีมติให้ลดโทษผู้ฟ้องคดีจากไล่ออกจากราชการเป็นปลดออกจากราชการ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วจึงมีคำสั่งให้ดำเนินการตามมติของ ก.พ. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ลับ ที่ ๒๐๐/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๖ เพิกถอนคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ลับ ที่ ๒๔๓/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๕ ที่สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ และเพิกถอนคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๒๙/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินเดือนในตำแหน่งที่ได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งลดโทษจากไล่ออกจากราชการเป็นปลดออกจากราชการ โดยผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๖ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นฟ้องต่อศาล ๑. ให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่วินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ๒. ให้สำนักนายกรัฐมนตรีเพิกถอนคำสั่งทั้งปวง รวมทั้งคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ลับ ที่ ๒๐๐/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๖ ๓. ให้สำนักนายกรัฐมนตรีสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการ

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ลับ ที่ ๒๐๐/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๓๐๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวณผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เพื่อดำเนินการต่อไป

/ตามกฎหมาย...

ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และ มาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับคำกล่าวหาว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ ว่าด้วยการไต่สวนข้อเท็จจริง ซึ่งบทบัญญัติในหมวดนี้กำหนดว่า ในการไต่สวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน เพื่อดำเนินการแทนก็ได้ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการไต่สวนให้เป็นไป ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ ของคณะอนุกรรมการไต่สวน พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและกำหนดระยะเวลาตามสมควรให้ผู้ถูกกล่าวหา มาชี้แจงตามข้อกล่าวหา แสดงพยานหลักฐานหรือพยานบุคคลมาให้ปากคำชี้แจง และ เมื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานเสร็จแล้วให้จัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเสนอ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา และหากมีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ก็ให้ส่งรายงาน และเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อลงโทษทางวินัย ตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน กำหนดว่าในกรณีมีมูลความผิดทางวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาพฤติการณ์ แห่งการกระทำความผิดแล้วมีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัยให้ส่งรายงาน และเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อพิจารณาโทษ ทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนทางวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่ารายงานเอกสาร และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการ สอบสวนทางวินัยตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของ ผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ แล้วแต่กรณี คดีนี้เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับเรื่องร้องเรียนกล่าวหา นายวิจิตร วุฒิอำพล เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์กับพวกว่าดำเนินการ ประกวดราคาเช่าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบ จำนวน ๒๒๙ เครื่อง ของปีงบประมาณ ๒๕๔๒ โดยทุจริต มีการให้ความช่วยเหลือผู้เสนอราคาผิดเงื่อนไขการประกวดราคาตามข้อกำหนด ของทางราชการให้ชนะการประกวดราคา ปลอมเอกสารของทางราชการ และปกปิด การกระทำความผิด ละเว้นไม่ดำเนินการทางวินัยกับผู้กระทำความผิด โดยมีประเด็นพาดพิงไปถึง

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ว่ามีส่วนร่วมในการกระทำ ความผิดดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ ใต้อำนวยการข้อเท็จจริงเป็นผู้ดำเนินการ และได้มีการแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการใต้อำนวยการ ข้อเท็จจริงดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบเพื่อคัดค้านแล้ว เมื่อได้รวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เสร็จสิ้นก็ได้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีทราบและได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีชี้แจงและนำสืบ แก่ข้อกล่าวหา และหลังจากนั้นคณะอนุกรรมการใต้อำนวยการข้อเท็จจริงได้มีการจัดทำสำนวน การใต้อำนวยการข้อเท็จจริงเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อพิจารณา กรณีเห็นได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจในการใต้อำนวยการและวินิจฉัยเรื่องที่มีการร้องเรียนกล่าวหาดังกล่าว ตามบทบัญญัติ มาตรา ๓๐๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ อีกทั้งขั้นตอน และวิธีการสอบสวนของคณะอนุกรรมการใต้อำนวยการข้อเท็จจริง ได้ดำเนินการไปตามบทบัญญัติ มาตรา ๘๘ และมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยชอบแล้ว การที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า สำนวนการสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นการกล่าวโทษกับผู้ฟ้องคดีโดยมิได้ให้โอกาส ผู้ฟ้องคดีนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ไม่อาจรับฟังได้

สำหรับประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ในการวินิจฉัยคดีนี้ศาลปกครองชั้นต้น มุ่งเน้นใช้ข้อเท็จจริงจากสำนวนการสอบสวนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นหลัก แต่ในคดีนี้นอกจาก การสอบสวนข้อเท็จจริงโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แล้ว ก.พ. ยังได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ดำเนินการสอบสวนเรื่องนี้อย่างละเอียดซึ่งประกอบด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ใกล้ชิด กับความเป็นจริงมากที่สุด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ บัญญัติให้กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นเสนอ ต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย และมาตรา ๘๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยมีขอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และมาตรา ๘๘ วรรคสอง ได้บัญญัติให้การกระทำผิดอาญา จนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือ ใ้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ

/ความผิดที่...

ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่า เป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง คดีนี้เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติว่าพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ส่งรายงานและเอกสารพร้อมความเห็นดังกล่าวไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อพิจารณาลงโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีมติไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีจึงใช้สิทธิอุทธรณ์ ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาไปยัง ก.พ. และในการพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าว ก.พ. ได้วินิจฉัยว่า พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ด้วยความเอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ หลังจากนั้น ก.พ. ได้รายงาน มติดังกล่าวไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายปองพล อดิเรกสาร) สั่งและ ปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการ ตามมติของ ก.พ. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่าการพิจารณาอุทธรณ์ของ ก.พ. ในกรณีดังกล่าว ส่งผลให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่เป็นผล จึงยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามบทบัญญัติมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๔๖ วินิจฉัยในเรื่องดังกล่าวไว้ว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทำความผิดฐานทุจริต ต่อหน้าที่จึงเป็นอันยุติ องค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ไม่อาจเปลี่ยนแปลงฐานความผิด ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยและยุติแล้วให้เป็นประการอื่นได้อีก ดังนั้น การที่ ก.พ. ซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ได้ใช้อำนาจหน้าที่ล้วงล้างหรือกระทบกระเทือน อำนาจหน้าที่ที่รัฐธรรมนูญรับรองว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้เป็นการเฉพาะ โดยพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นปัญหาข้อเท็จจริงใหม่แล้วเปลี่ยนฐานความผิด เพื่อกำหนดโทษใหม่ จึงไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

/กรณีเห็นว่า...

กรณีเห็นว่า แม้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๕๖ ย่อมผูกพัน ก.พ. ซึ่งเป็นองค์กรพิจารณาอุทธรณ์ แต่คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวย่อมไม่ผูกพันการพิจารณาพิพากษาคดีของตุลาการศาลปกครอง ซึ่งมีอิสระในการพิจารณาอุทธรณ์คดีและสามารถตรวจสอบและแสวงหาข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม ในการนี้ ศาลปกครองจะรับฟังพยานบุคคล พยานเอกสาร พยานผู้เชี่ยวชาญ หรือพยานหลักฐานอื่นนอกเหนือจากพยานหลักฐานของคู่กรณีได้ตามที่เห็นสมควร ตามบทบัญญัติมาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และมาตรา ๕๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนั้น ตุลาการศาลปกครองย่อมมีอำนาจดุลพินิจอย่างอิสระที่จะพิจารณาพิพากษาคดีนี้ได้ตามรูปคดีโดยไม่จำเป็นต้องยึดถือพยานหลักฐานจากสำนวนคดีของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ หรือพยานหลักฐานจากสำนวนคดีของ ก.พ. แต่อย่างไรใด หากเห็นว่าคำสั่งลงโทษทางวินัยดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลย่อมมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งนั้นได้ สำหรับประเด็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ฟ้องคดีนั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเข้ามาเกี่ยวข้องกับคดีนี้โดยตรงก็โดยคำสั่งอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ที่ได้มอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีและคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาด้วยกันพิจารณา และรายงานผลกรณีมีผู้ร้องเรียนว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการประมูลเช่าเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ส่วนควบในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ของกรมประชาสัมพันธ์ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาพิจารณาในเบื้องต้นแล้วจึงได้มีมติให้ยกเลิกการประกวดราคาครั้งนี้และจัดให้มีการประกวดราคาใหม่ จากนั้นได้เสนอบันทึกไปตามสายงาน ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๙๐๖/ศสช./๓๘๘ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้ลงนามเห็นชอบเพื่อเสนออธิบดีกรมประชาสัมพันธ์พิจารณาในวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๒ แต่ก่อนที่จะนำบันทึกดังกล่าวเสน่ออธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้เรียกคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคามาประชุมที่ห้องทำงานของผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีได้ขอให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาทบทวนข้อเสนอที่ว่าให้ยกเลิกการประกวดราคาเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีมีทางเลือกที่จะเสน่ออธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ได้มากขึ้น เช่น อาจเสนอให้เป็นไปตามเดิมที่คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาเคยเสนอไว้คือ เห็นควรให้เช่าเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบจากบริษัท กรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด ได้ ปรากฏว่ากรมการส่วนใหญ่ไม่กล้าคัดค้าน คงมีแต่นางสาวกนกพร ณ พิกุล

/ที่ไม่เห็นด้วยกับ...

ที่ไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขข้อความในบันทึกใหม่และพูดว่า ใครจะทำอะไรก็ตาม แต่จะไม่ลงนาม ผู้ฟ้องคดีจึงคืนบันทึกดังกล่าวให้นายชูศักดิ์ รongสวัสดิ์ ไป นายชูศักดิ์ รongสวัสดิ์ จึงได้แจ้งให้นางสาวอริญญา เกตุแก้ว พิมพ์โดยใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้แก้ไขข้อความในหน้าที่ ๒ และหน้าที่ ๓ จากข้อความเดิมที่เคยเสนอให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ยกเลิกการประกวดราคา เป็นขออนุมัติให้เข้าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบจากบริษัท กรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด เมื่อพิมพ์ข้อความแล้วเสร็จได้นำเอกสารหน้าที่ ๔ ที่มีลายมือชื่อของกรรมการทั้ง ๕ คน มาประกอบบันทึกที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อความใหม่ โดยไม่ได้ให้กรรมการอื่นตรวจสอบและรับรอง เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จได้เสนอไปยังผู้ฟ้องคดีโดยไม่ได้เสนอผ่านการตรวจพิจารณาจากหัวหน้าฝ่ายพัสดุและผู้อำนวยการกองคลังตามสายงาน ผู้ฟ้องคดีพิจารณาแล้ว จึงแก้ความเห็นเดิมของผู้ฟ้องคดีที่เคยเห็นชอบให้ยกเลิกการประกวดราคาเป็นให้อนุมัติตามเดิม แล้วนำบันทึกดังกล่าวเสนอไปยังอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์โดยไม่ได้รายงานถึงการแก้ไขความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ทราบ เป็นเหตุให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์หลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริงของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาและผ่านการตรวจรับรองจากหัวหน้าฝ่ายพัสดุและผู้อำนวยการกองคลังแล้ว จึงได้อนุมัติให้เข้าคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบจากบริษัท กรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด กรณีเห็นได้ว่า ในหน้าที่ ๔ ของบันทึกดังกล่าวนั้นนอกจากมีลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดีแล้วยังมีลายมือชื่อของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ผู้อำนวยการกองคลัง และหัวหน้าฝ่ายพัสดุอีกด้วย ดังนั้น หากจะมีแก้ไขข้อความใดๆ ในบันทึกดังกล่าว ให้เป็นประการอื่นย่อมจะต้องได้รับความยินยอมจากบุคคลซึ่งมีลายมือชื่อในบันทึกดังกล่าวเสียก่อน แต่โดยที่ปรากฏชัดแจ้งว่า นางสาวกนกพร ณ พิกุล ได้แสดงความเห็นในที่ประชุมของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาว่าไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขข้อความในบันทึกใหม่และพูดว่า ใครจะทำอะไรก็ตาม แต่จะไม่ลงนาม แต่ผู้ฟ้องคดีกลับนำลายมือชื่อของบุคคลดังกล่าวไปใช้ประกอบบันทึกซึ่งได้มีการแก้ไขใหม่เพื่อเสนอไปยังอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์และก็มีได้มีการแจ้งข้อความที่ได้แก้ไขใหม่ให้หัวหน้าฝ่ายพัสดุและผู้อำนวยการกองคลังได้ทราบ จนกระทั่งอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ได้อนุมัติตามข้อเสนอของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาและผู้ฟ้องคดี เรื่องจึงกลับไปทีกองคลังเพื่อดำเนินการต่อไป ผู้อำนวยการกองคลัง จึงได้ทักท้วงและรายงานให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในเอกสาร

/การกระทำของ...

การกระทำของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวนั้นเป็นการไม่สมควรอย่างยิ่งซึ่งในคดีอาญาก็ปรากฏข้อเท็จจริงว่าศาลได้พิพากษาว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดอาญาฐานใช้เอกสารราชการปลอมตามมาตรา ๒๖๘ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๖๕ และฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เพียงแต่โทษจำคุกให้รอไว้มีกำหนด ๒ ปี อีกทั้งผู้ฟ้องคดีรับราชการมาช้านานย่อมรู้ดีว่าการแก้ไขความเห็นซึ่งเป็นสาระสำคัญในบันทึกเพื่อเสนอผู้บังคับบัญชานั้นควรจะต้องมีการจัดทำบันทึกใหม่และให้ผู้ที่รับผิดชอบตรวจสอบใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยเฉพาะเรื่องที่มีความสำคัญดังเช่นบันทึกสรุปผลการประกวดราคาของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาทีคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้มีมติและเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาแล้ว หากจะมีการเปลี่ยนแปลงมติใหม่ตามที่ผู้ฟ้องคดีได้เสนอแนะซึ่งเป็นการกลับมติดิเดิมก็สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเรื่องคืนกลับไปให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาพิจารณาทบทวนเพื่อจัดทำบันทึกสรุปผลการประกวดราคาใหม่ หรืออย่างน้อยจะต้องให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้มีโอกาสตรวจสอบมติหรือความเห็นที่มีการแก้ไขใหม่ก่อน แล้วนำเสนอผ่านกองคลังเพื่อตรวจสอบตามขั้นตอนจึงจะถูกต้องตามหลักปฏิบัติราชการ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวมานั้นมีลักษณะไม่โปร่งใส ส่อไปในทางทุจริต และแสดงให้เห็นว่าจงใจหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการซึ่งผู้ฟ้องคดีในฐานะที่เป็นข้าราชการจะต้องถือปฏิบัติและน่าจะมีส่วนร่วมในการแก้ไขบันทึกสรุปผลการประกวดราคาเพื่อจะช่วยเหลือบริษัทกรุงเทพ โอเอ คอมส์ จำกัด เพื่อให้ได้งานนี้ การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกได้เมื่อผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ คำสั่งดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมาย แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว มีความเห็นให้ลดโทษผู้ฟ้องคดีจากไล่ออกจากราชการเป็นปลดออกจากราชการ คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น

/การที่...

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาว่า คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๒๐๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๖ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชอบด้วยกฎหมายจึงพิพากษายกฟ้อง ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

นายนพดล เสงเจริญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายวิชัย ชื่นชมพูนุท
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายบรรพจน์ วิศรุตพิชญ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายวิษณุ วรรณ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายบรรวิทย์ กังศศิเทียม
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายไชยเดช ตันติเวสส

วันที่อ่าน ๓ มิถุนายน ๒๕๕๓

ธนวรรณ : ผู้พิมพ์